

GYORSELEMZÉS AZ INFLÁCIÓ ALAKULÁSÁRÓL

2024
OKTÓBER

A jegybanktörvény (a Magyar Nemzeti Bankról szóló, 2013. évi CXXXIX. tv.) 3.§ (1) az árstabilitás elérését és fenntartását jelöli meg a Magyar Nemzeti Bank elsődleges céljaként. Az inflációs folyamatok értékelése alapvető jelentőséggel bír a monetáris politikai döntéshozatalban. A MNB kiemelt feladatként kezeli a közvélemény folyamatos tájékoztatását és ezzel döntései átláthatóságának és kiszámíthatóságának javítását. Ezen elvvel összhangban az inflációs folyamatok értékeléséről és a középtávú inflációs hatások mértékéről havi rendszerességgel nyilvános elemzést készít.

Az elemzés a Közgazdasági előrejelzés és elemzés igazgatóságon készült, amit Baksay Gergely, a Közgazdasági és költségvetési elemzésekért és statisztikáért felelős ügyvezető igazgató hagyott jóvá.

További kérdésekkel kérjük, forduljon Rippel Gézához (email: rippelg@mnb.hu).

A nyilvános elemzések, valamint a hozzákapcsolódó statisztikai adatbázisok elérhetőek az MNB honlapján:

<https://www.mnb.hu/kiadvanyok/elemezsek-tanulmanyok-statisztikak/gyorselemzesek/gyorselemzes-az-inflacio-alakulasarol>

A 2024. OKTÓBER HAVI INFLÁCIÓS ADAT ÉRTÉKELÉSE

2024 októberében a fogyasztói árak éves összevetésben 3,2 százalékkal emelkedtek. Az éves inflációs ráta 0,2 százalékponttal magasabb a szeptemberihez képest. A maginfláció és az indirekt adóktól szűrt maginfláció 0,3 százalékponttal mérséklődött az előző hónaphoz képest, így mindkét mutató 4,5 százalékon alakult (1. ábra és 2. ábra). Havi bázison a teljes fogyasztói kosár ára 0,1 százalékkal emelkedett, míg a maginflációs kosár ára nem változott. Az infláció és a maginfláció is alacsonyabban alakult a szeptemberi Inflációs jelentés előrejelzésénél.

Az éves bázisú fogyasztóiár-index emelkedését az élelmiszerek és az üzemanyagok gyorsuló árdinamikája magyarázta, amit részben ellensúlyozott a piaci szolgáltatások mérséklődő éves áremelkedése. Az éves bázisú maginfláció lassulását a piaci szolgáltatások, ezen belül is elsősorban a telekommunikációs szolgáltatások előző hónaphoz viszonyított árcsökkenése okozta. A tartósabb inflációs tendenciákat megragadó, éves bázison számított mutatóink csökkentek. A ritkán változó árú termékek inflációja 5,0, a feldolgozott élelmiszerek nélkül számított maginfláció pedig 4,9 százalékon alakult (3. ábra).

Rövidebb bázisú (évesített 3hó/3hó) összevetésben a maginfláció és az infláció egyaránt csökkent (4. ábra). Az előző hónaphoz viszonyított árváltozás mértéke az infláció esetében enyhén, míg a maginfláció esetében érdemben alacsonyabban alakult a historikus átlagnál. Az üzemanyagok és szabályozott árak nélkül számított kosár ára az előző hónaphoz képest 0,1 százalékkal emelkedett (5. ábra). Az alapfolyamatokat jobban tükröző, feldolgozott élelmiszerek nélkül számított havi bázisú maginfláció -0,2 százalék volt (6. ábra). Az októberi átárzások mértéke a piaci szolgáltatások és az iparcikkek esetében a historikus átlag alatt, míg az élelmiszerek esetében a historikus átlagnál magasabban alakult.

Az alábbiakban az inflációs főcsoportok árváltozásait elemezzük röviden:

Az *iparcikkek* éves inflációja 1,4 százalékra csökkent. Havi alapon a termékcsoport 0,3 százalékkal drágult (7. ábra). A nem tartós iparcikkek ára 0,4 százalékkal emelkedett, míg a tartós iparcikkek ára nem változott. Előbbi elsősorban a ruházati cikkek – szezonváltáshoz köthető – drágulása magyarázta, amit részben ellensúlyozott az állateledelek árcsökkenése.

A *piaci szolgáltatások* éves bázisú árindexe 8,5 százalékra mérséklődött. Havi összevetésben 0,6 százalékkal csökkentek az árak, amilyen mértékű mérséklődésre historikus összevetésben még nem volt példa ebben a főcsoportban (8. ábra). Ezt a kiugró adatot a mobiltelefon- és internetszolgáltatások 7 százalékos árcsökkenése magyarázta (9. ábra).

Az MNB besorolása szerinti *élelmiszerek* inflációja 3,6 százalékra emelkedett, a termékkörön belül a feldolgozatlan élelmiszerek 5,7, a feldolgozott élelmiszerek 2,7 százalékkal drágultak éves összevetésben (10. ábra). A KSH adatközlése szerint 4,5 százalékkal növekedtek az élelmiszerárak, amelybe beletartoznak az éttermi étkezések 7,6 százalékkal emelkedő árai is. Szeptemberhez képest a feldolgozatlan élelmiszerek 1,9 százalékkal drágultak elsősorban a friss zöldségek és gyümölcsök, valamint a baromfiús áremelkedése következtében. A feldolgozott élelmiszerek ára havi alapon 0,5 százalékkal nőtt, amit elsősorban a tej és a tejtermékek, valamint a gyümölcslevek drágulása magyarázott (11. ábra).

Az *üzemanyagok* ára havi összevetésben 0,8 százalékkal emelkedett a világgpiaci olajárak növekedése következtében. Éves alapon 5,2 százalékkal csökkentek az árak.

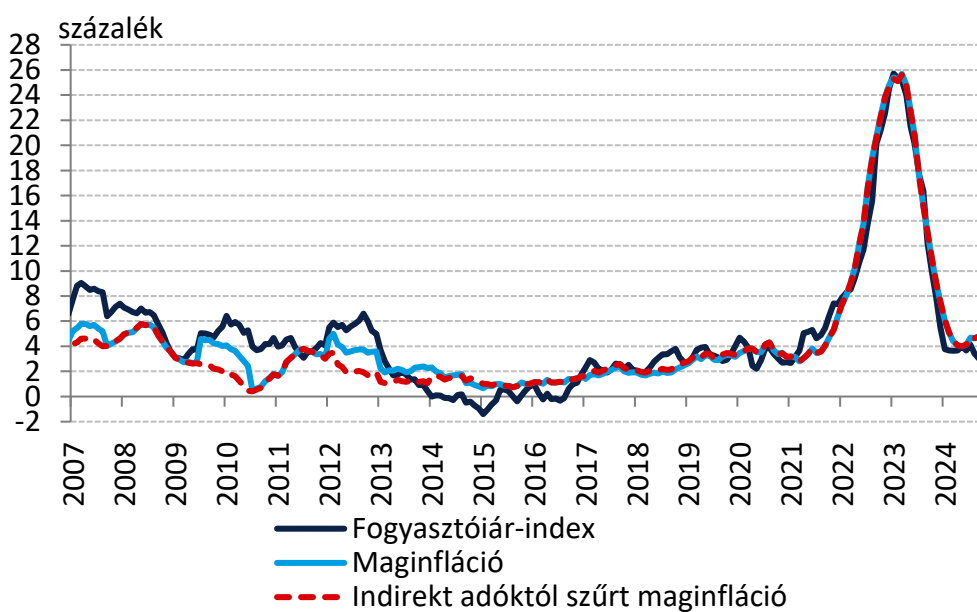
A *szabályozott árú termékek és szolgáltatások* árai szeptemberhez képest 0,2 százalékkal mérséklődtek.

A *lakossági inflációs várakozások* tavaly év eleje óta csökkenő trendet követnek a historikusnál nagyobb változékonyság mellett (12. ábra). A *szolgáltatásokra és a kiskereskedelmi értékesítési árakra vonatkozó vállalati árvárakozások* továbbra is érdemben a 2022-es értékek alatt alakulnak (13. ábra).

Készítette: Rippel Géza

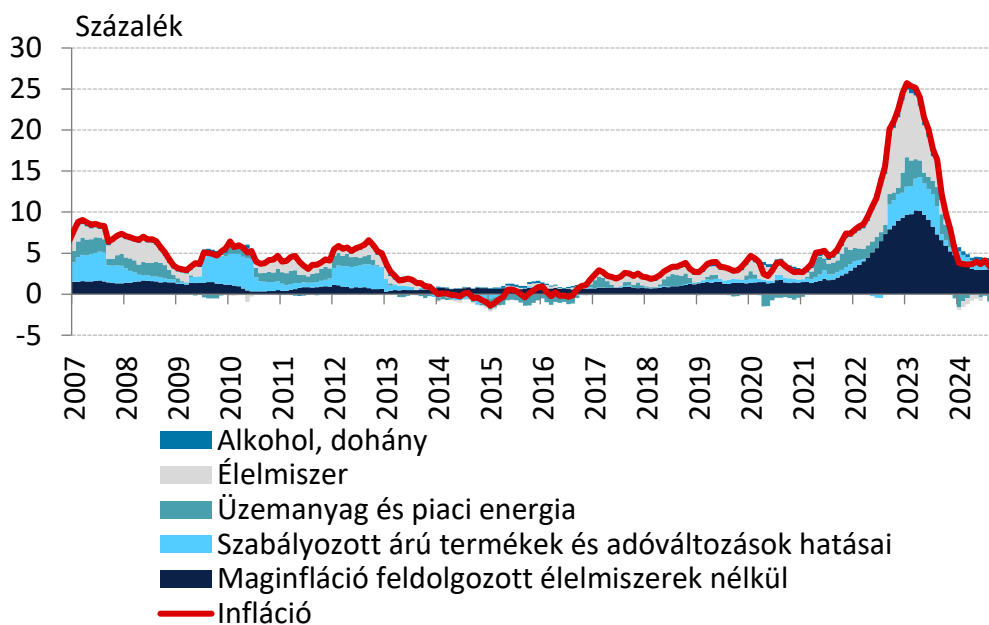
Budapest, 2024. november 12.

1. ábra: A fogyasztóiár-index, a maginfláció és az adószűrt maginfláció éves változás

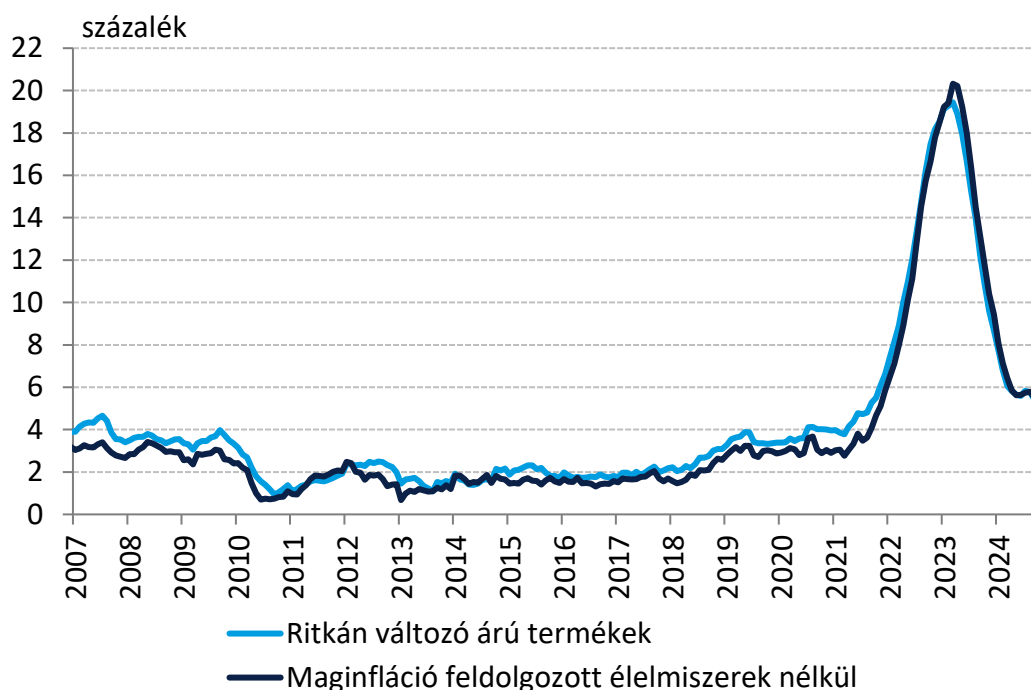

Megjegyzés: Szezonálisan nem igazított maginfláció.

2. ábra: Az infláció felbontása éves változás

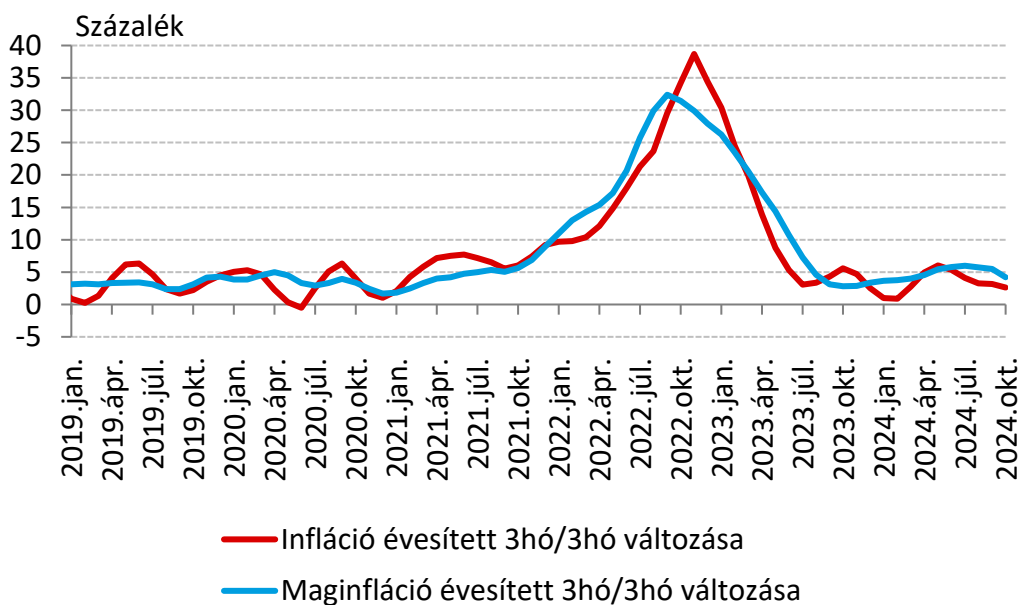

3. ábra: Az inflációs alapfolyamatokat megragadó mutatók
indirekt adóktól szűrt éves változás

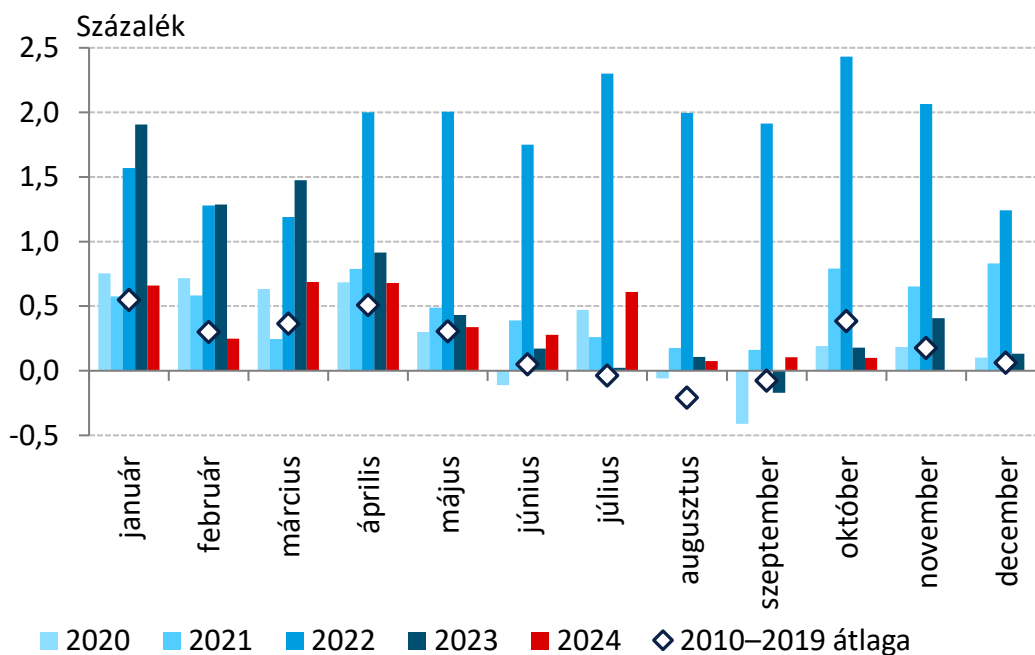

Megjegyzés: A ritkán változó árú termékek inflációja azon fogyasztóiár-index tételekből áll össze, amelyek elemi árainak legfeljebb 15 százaléka változik havonta, átlagosan. MNB-számítás a KSH adatai alapján. A feldolgozott élelmiszerek nélküli maginfláció változatlan tartalom mellett a korábbi keresletérzékeny inflációnak felel meg. Az új elnevezést az indokolja, hogy általánosan ható jelentős költségsokkok időszakában a korábbi elnevezés félreérthető lehet.

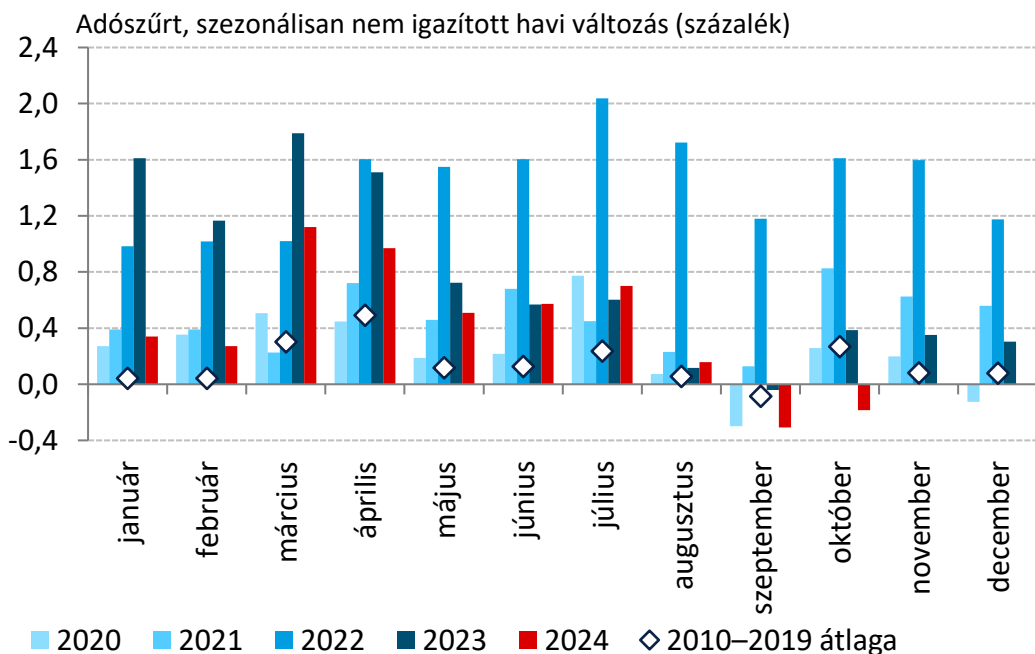
4. ábra: Az infláció és a maginfláció évesített 3 havi változása
szezónálisan igazított adatok alapján

5. ábra: A fogyasztói árak havi árváltozásának alakulása üzemanyagárak és szabályozott árak nélkül adószerűt, szezonálisan nem igazított egyhavi változás

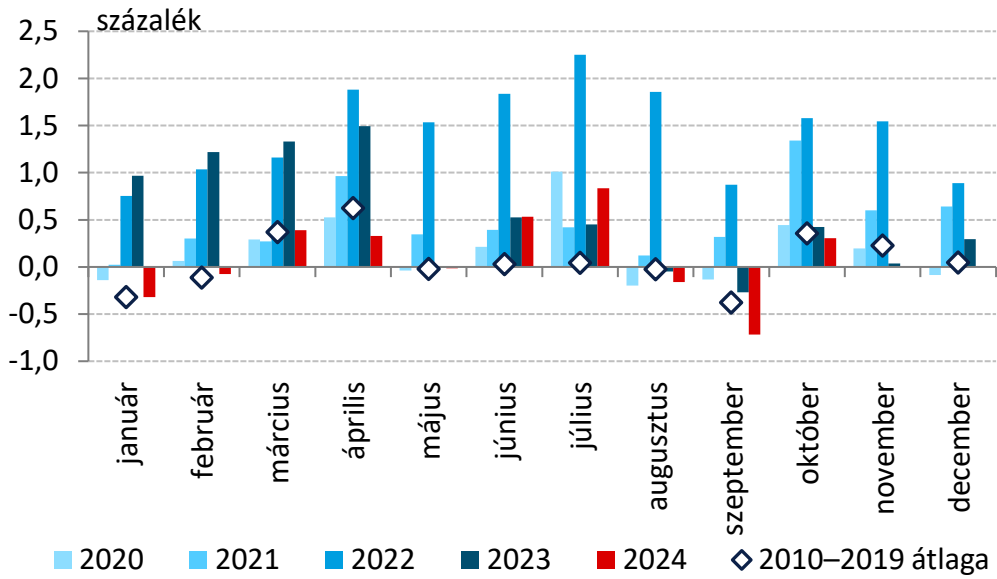

6. ábra: A feldolgozott élelmiszerek nélküli maginfláció havi árváltozásának alakulása adószerűt, szezonálisan nem igazított egyhavi változás

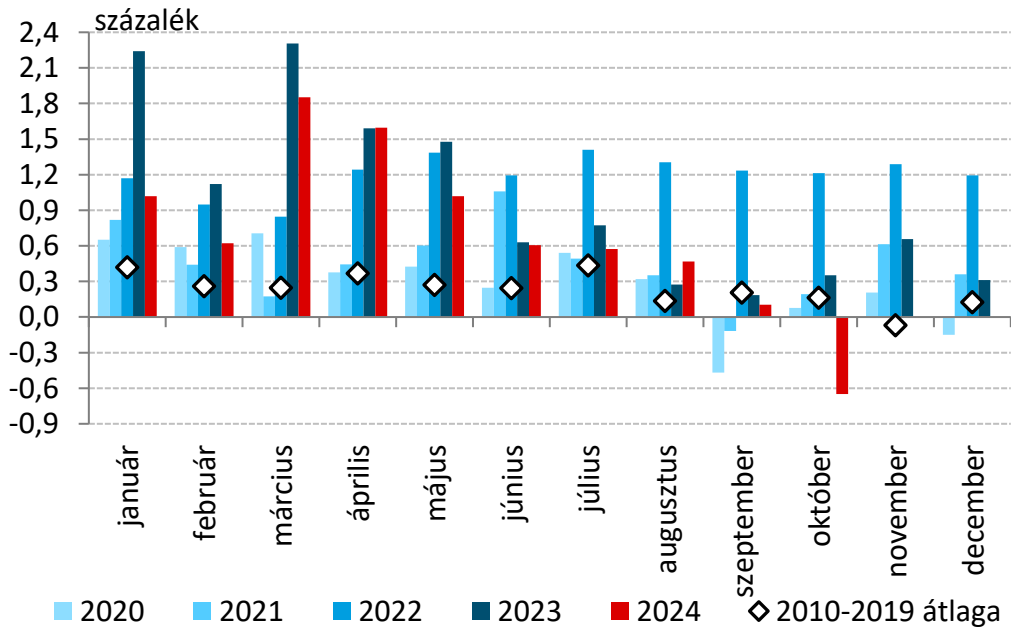
7. ábra: Az iparcikkek inflációja

szazonálisan nem igazított, adószűrt egyhavi változás

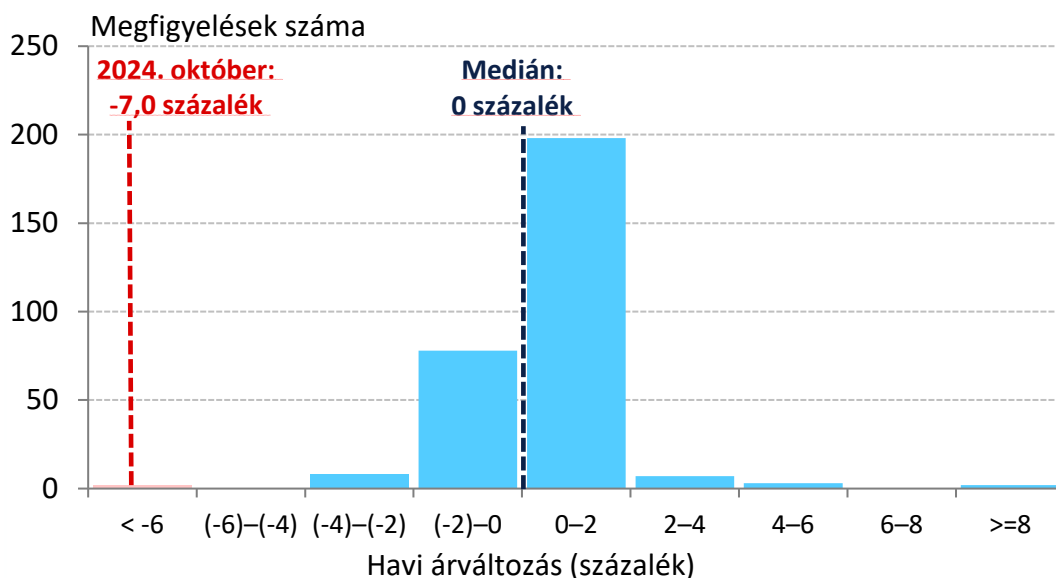

8. ábra: A piaci szolgáltatások inflációja

szazonálisan nem igazított, adószűrt egyhavi változás

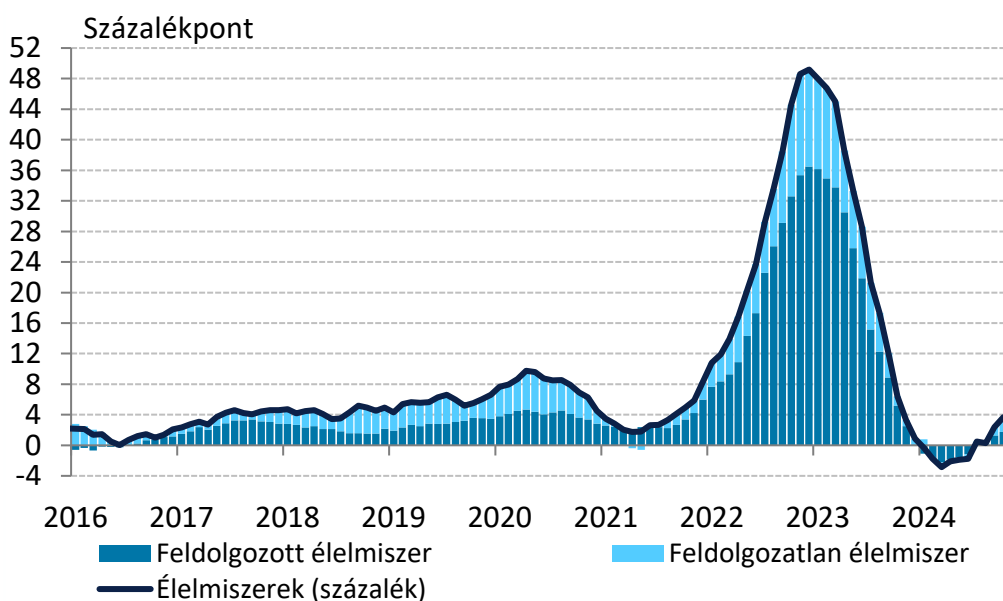

9. ábra: Mobiltelefon- és internetszolgáltatások havi árváltozásának hisztogramja

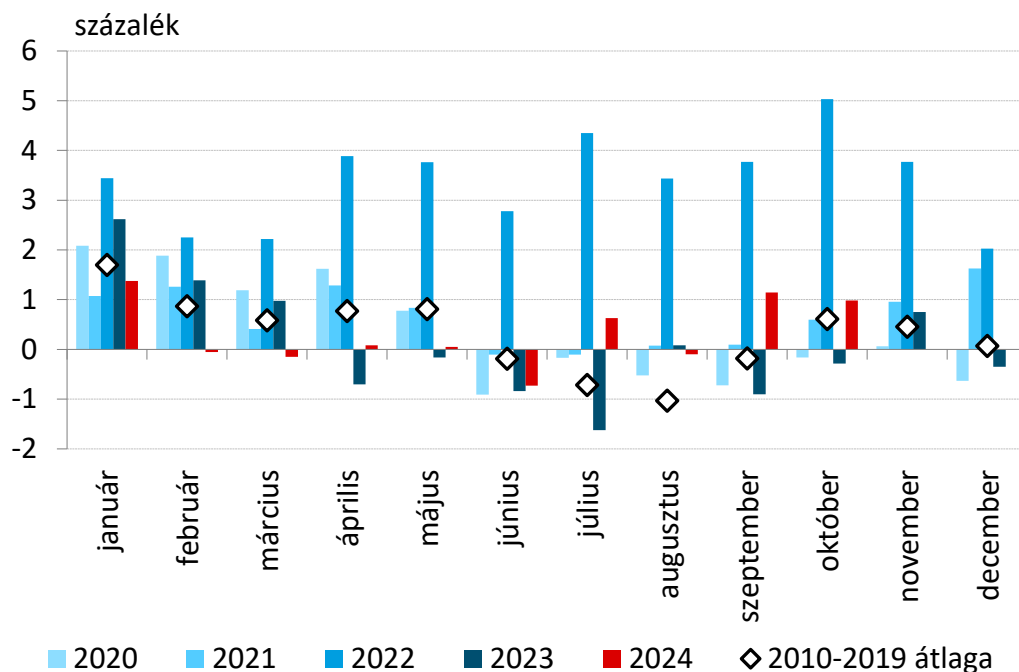
Megjegyzés: 2000. január és 2024. október közötti adatok alapján.

10. ábra: Az élelmiszerek inflációjának alakulása szezonálisan nem igazított, adószűrt éves változás

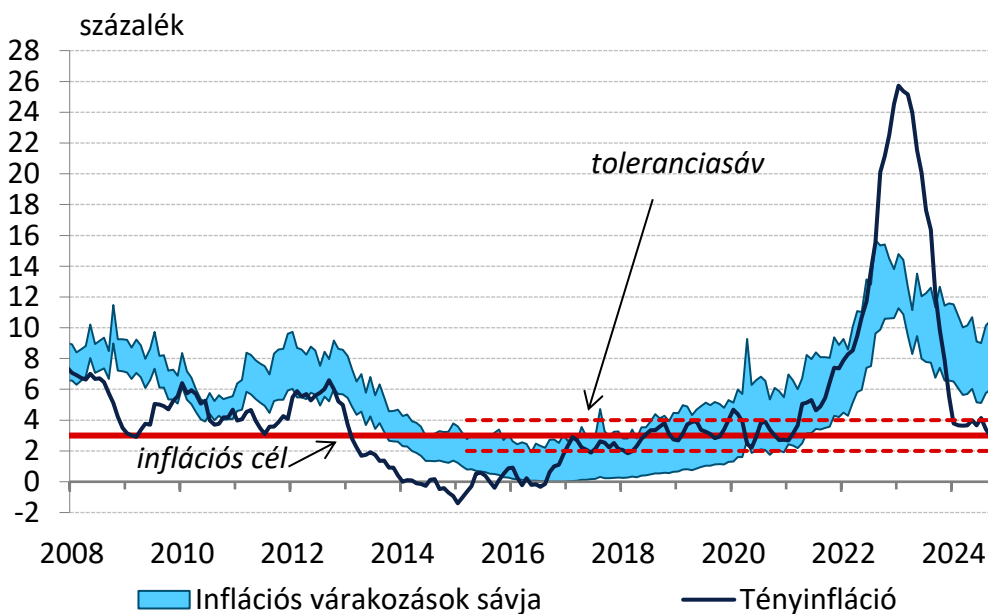
Megjegyzés: A KSH és az MNB által számított élelmiszer infláció eltérését módszertani különbségek magyarázzák. Az MNB az élelmiszerekhez kapcsolódó szolgáltatásokat a piaci szolgáltatások (éttermi étkezés, munkahelyi étkezés, büféárak) és a szabályozott árú termékek és szolgáltatások (iskolai étkezés, óvodai, bölcsődei étkezés) közé sorolja, egyes italokat pedig a nem tartós iparcikkek közé (kávét, teát, alkoholfmentes italok).

11. ábra: Az élelmiszerek havi árváltozásának alakulása
szezonalisan nem igazított, adószűrt egyhavi változás

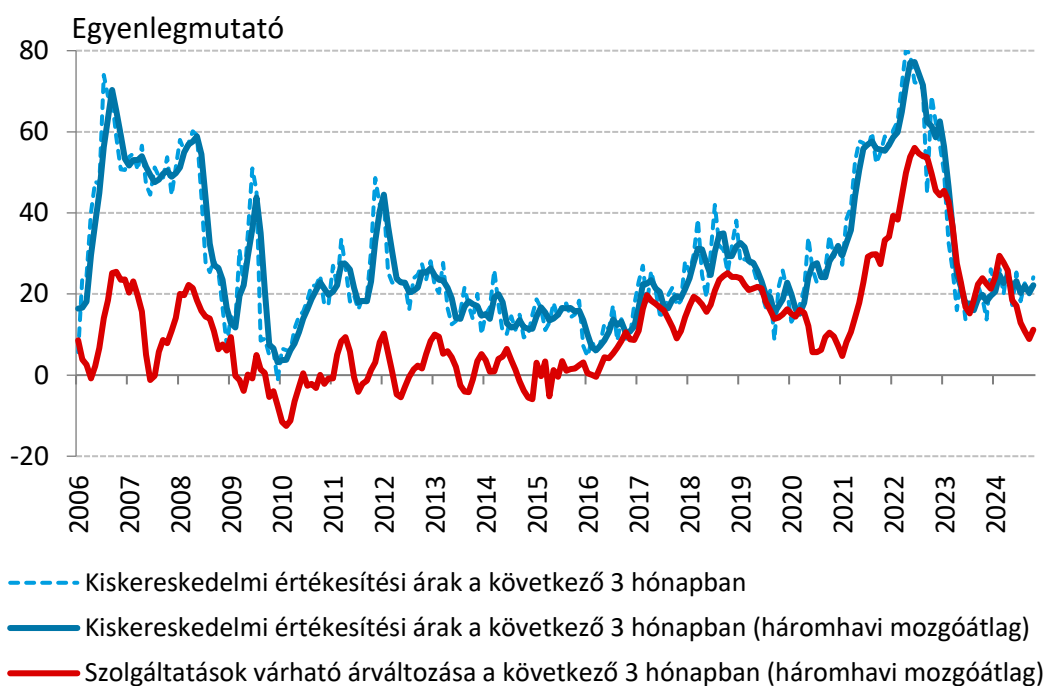
Megjegyzés: A KSH és az MNB által számított élelmiszer infláció eltérését módszertani különbségek magyarázzák. Az MNB az élelmiszerekhez kapcsolódó szolgáltatásokat a piaci szolgáltatások (éttermi étkezés, munkahelyi étkezés, büféárak) és a szabályozott árú termékek és szolgáltatások (iskolai étkezés, óvodai, bölcsődei étkezés) közé sorolja, egyes italokat pedig a nem tartós iparcikkek közé (kávé, tea, alkoholmentes italok).

12. ábra: Lakossági inflációs várakozások alakulása

Forrás: MNB-számítás Európai Bizottság adatai alapján, illetve KSH

13. ábra: A kiskereskedelmi értékesítési árakra és a szolgáltatások áraira vonatkozó várakozások alakulása Magyarországon

Forrás: Az Európai Bizottság adatai alapján MNB-számítás

1. táblázat: A fogyasztóiár-index éves változása, illetve az alapmutatók inflációs hozzájárulása

Fogyasztóiár-index, 2024. október (KSH)					
3,2% (éves változás)					
MNB inflációs alapmutatók (MNB számítás)					
Ritkán változó árú termékek inflációjának hozzájárulása (százalékpont), súlya 41,1%	2,1	A feldolgozott élelmiszerek nélküli maginfláció hozzájárulása (százalékpont), súlya 52,3%	2,6	Adószűrt maginfláció hozzájárulása (százalékpont), súlya 65,1%	2,9
Egyéb tételek hozzájárulása (százalékpont), súlya 58,9%	1,1	Egyéb tételek hozzájárulása (százalékpont), súlya 47,7%	0,6	Egyéb tételek hozzájárulása (százalékpont), súlya 34,9%	0,3

Forrás: KSH, illetve MNB-számítás

A részadatok összegei – a kerekítés miatt – eltérhetnek a hivatalos értéktől.